

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Gasparis Barzaei Belgae E Societate Iesv: B. Xaverii
In India Socij**

Trigault, Nicolas

Coloniae, 1611

III. Quo in statu Armuziam Gaspar offenderit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45183

cario postridiè abductus (nam primam noctem sibi precibus importunis extorserat) stuporis bonos omnes ac spei compleuit, venisse hominem, qui depositam ciuitatem in sua vitæ sanctitate ad spem salutis reuocaret.

CAPVT III.

*Quo in statu Armuziam Gaspar
offenderit.*

PRIMA cum extremis collata ferè defectum profectumque declarant: itaque videri ut possit, quantum Armuziæ profecerit Gaspar, dicendum est, quo in statu repererit ciuitatem. Et fortasse non minus fecisse illo videbatur, qui totidem infideles moriens reliquit, quot fideles factus Episcopus numerabat. Ac primo quidem capite ciuitatem descripsimus, mores in hunc locum reseruauimus. Quæ de Armuzia iam dicta sunt, ferè loquente nemine satis produnt ea, quæ sum narraturus. neque enim hominum colluies esse solet absque secta-

sectarum colluie, nec deliciarum
 copix sine copia vitiorum, nec di-
 uitiarum cumulus sine cupiditate
 & iniuria. Sed tamē quæ ubique re-
 periri solent, non solum Armuziæ
 redundabant: verum etiam insolēs
 quædam, inaudita, & incredibilis
 (nihil augeo) peccandi libertas do-
 minabatur, cum etiam ipsa peccan-
 di consuetudo peccatis foeditatem
 & vulgo nomen ademisset.

Armuziæ Rex ijs temporibus e-
 rat iuuenis, idem Regis Lusitani Io-
 annis III. vectigalis, & Lusitanis
 peramicus, qui ad res suas tuendas,
 & commercia ab omni iniuria vin-
 dicanda, arcem, Regibus quæ volen-
 tibus, quæ nolentibus, & sæpè vi-
 ctis, iam olim construxerant, in eaq;
 præsidium habebant è suis plerum-
 que ac 700. Regi subiectus populus,
 gētium, vt dixi, plurima colluies,
 maximam primùm sectarum varie-
 tatem induxerat. ibi enim quisque
 non solum pro arbitrato viuebat:
 sed etiam quælibet superstitione suo
 palam ritu colebatur. Gentiles

E 5   indi-

Vitiorū indigenæ exterique vario quisque
sentinam ritu sua Deorum somnia venerâtes,
Armen- secundam feriam festam habebant:
ziam re- Iudæa face vrbs tota foetebat; ex ijs
petit erant captiuitatis Babylonicæ reli-
Gasp. quia (neque enim Babylonia, quam
 hodie Bagnadad vocât, procul aberat) & ex Europa fugitiui; sacrum
 ijs erat suum illud sabbathum: Tur-
 cis & vniuersæ Saracenorum, &
 Mahometanorum sentinæ, quorum
 deliria pro oraculis habebantur, fe-
 ria sexta clamoribus insanis transfi-
 genda placuerat. Erant denique re-
 pauci, etsi nomine plures Christiani;
 ijque vel Græci, vel Armeni, A-
 byssini quoque, & hæretici Poloni,
 Russi, Hungari: qui licet omnes &
 opinionibus & capite diuisi, ha-
 beri tamen volebant Christiani;
 ijs verò vel nullus vel Domini-
 cus dies erat sacer. Lusitani de-
 mum erant & alij pauci, vel Ita-
 li vel Germani, reliquis excepta fi-
 de nihilo propè meliores: quan-
 quam & in fide quid crederent, ne-
 sciebât; hoc etiam reliquis peiores,
 quod

quòd nullius sectæ cultus ita atque
 verus Iesu Christi (prò dolor) iace-
 ret. Connubia passim erant cum Sa-
 racenis vxoribus, vel stupra; pro-
 les matri similiores quàm patri pa-
 rentum intolerabilis negligentia in
 peregrinos ritus abduxerat; fene-
 ratitius quæstus hominis erat frugi
 & negotiatoris; luxuriæ genus om-
 ne; dices ponyropolim Philippi
 Regis, in quam, quidquid flagitij aut
 sceleris esset vspiam, retrudi iusse-
 rat. Certè audet Gaspar asserere, nõ
 aliam vllam esse vel fuisse gentem
 desperatiorem, in quam sic vniuersa
 horribilium flagitiorum monstra
 conuenerint; de quibus plura non
 dico: nam ex adhibitis pharmacis &
 curatione patebit infrà legentibus
 ægritudo.

Quo putatis hîc animo fuisse Gas-
 parem nostrum? Contigit illi pla-
 nè, quod Indicam nauem ingresso,
 diffidentia quædam subijt ani-
 mum, & desperatio frugis facien-
 dæ. Sollemne siquidem illi erat in
 magnis quibuslibet ad Dei gloriam

IOB VITAE GASP. BARZAEI

aggrediendis, semper à sui diffidentia inchoare: quæ quanto altius in propriæ cognitionis abyssum descenderit, tanto sublimius animum, ad omnia potentem in Deo qui eum confortat, eleuabit. Itaque nil illi animi propè supererat, nisi ad eos fletus, quibus mala tanta deploraret. Quocirca ad Deum conuersus magnis lacrymarum imbribus & oratione peruigili Dei contemptum & læsi numinis iniurias ponderabat; inde ad ea punienda exsoluendaque, Christi exemplo, quæ non raperat, in seipsum acriter flagellis, cilicina veste, ieiunijs, vigilijs, & reliquo asperitatis genere sæuire est aggressus: quibus ipse amoris plenas voces intermiscens opem sibi, misericordiam ceteris ab offenso numine eblandiebatur. Hæc erant arma, hæc exercitationes nostri pugilis mox in aciem prodituri: qui ubi se indutum virtute ex alto persensit, ita nunc animosus, ut raper timidus, omnes inferorum phalanges vitiorumque turmas audacter

dacter prouocabat. Sed non nesciēs
 ordinem rerum gerendarum magi-
 strum, maximè in eo laborauit, ne
 quidquam ageret perturbatè: quod
 eò mirabilius est in eo feruore sce-
 lerumque varietate, quo potuisset
 impetu quilibet alius abreptus om-
 nia facere, nihil perficere. Variæ, vt
 dixi, erant Armuziæ sectæ; quamli-
 bet earum, suo quamque die sa-
 cro, vt eò ægriùs dæmoni faceret,
 statuit oppugnare. Itaque Gentili-
 bus feriam secundam, sextam Sara-
 cenis, Sabbathum Iudæis, Domini-
 cū, ac dies cæteros assignauit Chri-
 stianis, & ijs maximè, qui ab Fran-
 cisco commendati fuerant, Lusita-
 nis. Nos eiusdem vestigijs insisten-
 tes eam distributionem seruabi-
 mus in narrando, quam ille tenuit
 in agendo; quid cum singulis ege-
 rit, quidue profecerit. Ac primum
 quidem, quæ cum Christianis per-
 fecta sunt, utpote in quos prima cu-
 ra Gasparis incubuerit, perfeque-
 mur. At quoniam tractatio ea lon-
 gior, ab ipso Gaspare petita parti-

HO VITAE GASP. BARZAEI
tione diuidetur. In singula quippe
vitia velut singulari certamine, et-
iam si simul vniuersa impeteret, de-
pugnabat.

CAPVT IV.

*Rerum diuinarum ignoratione labo-
rantem ciuitatem erudit.*

INTER cætera ciuitatis mala for-
san etiam præ cæteris densissima
erat Armuziæ rerum diuinarum
ignorantia. Nam etsi non deerant
aliquot Sacerdotes, ij tamen vel ni-
hilo vulgò doctiores, vel vt essent,
laboris erant impatientes in ea ci-
uitate, vbi tot forent incommoda
toleranda, vt pati, non agere plus fa-
tis esse videretur. Adde, quod etiam
eorum nonnulli vnà cum opibus
propriæ salutis curam, alienæ tanto
magis, abiecerant. Cõstat, ante Gas-
parem, alium diuini verbi præco-
nem nullum tertio in pulpitu con-
scendisse. Vnde simul cum illa gen-
tium sectarumque nebula tantæ ir-
repserant tenebræ, vt vulgò etiã ad
splendorem crucis, quem postcà ne
Sara.